

Ese de trei ori in seputen: Mercuria, Vineri si Domineca, candu o cota intreaga, candu numai diumatate, adeca dupa momentul impregiurarilor.

Pretiul de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diumatate de anu	4 " "
" patraru	2 " "
peatru Romani si strainetate:	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
" diumatate de anu	8 " "
" patraru	4 " "

Viena 9/11 sept. 1867.

Delegatiunile imperiale desbatu propusetiunile ce li-au asternut ministerie-lunia trecuta. Aceste propusetiuni sunt judecate in modu forte favorabile din partea nemtiesca. Nu este inse totu acast'a si parerea ungurilor, cari invoreea si respective propunerea ministrului no considera de stabilire definitiva, ci numai de punctu de manecare si base desbaterilor ulterioare. Delegatiunea ungarasca sente multa neplacere pentru ministeriu, ca acest'a i-a asternut propusetiunile atatu de tardiu, sa perduu indaru atat'a timpu, sub alu caruia cursu delegatiunea n'a potutu lucra neavendu bas'a, adeca propusetiunea.

Ori cari se fie acele desbateri, ele vor trebuu se se finiesca curundu, caci resultatul e d'a se asterne dietei conchiamate degia pentru finea lunei cu-rinte.

Intre multele splicatiuni ce se deau convenirei de la Salisburg era si aceea ca Napoleone n'a cercat alianta' Austriei dupa ce s'a convinsu ca inca lungu timpu Austria nu va potu duce rol'a unui aliatu potint'e.

Acum daca Austria intréga i s'a imparutu lui Napoleone prè slaba, nu destulu de tare ca se fie aliat'a lui, — ce se dicem daca Ungaria' cerca aliante, desi e cu multu mai slaba, face numai o parte din Austria?

Si totusi este astfelu. Fratii nostri magari si-intipuescu inca acuma pre candu n'avemu mai nemica organisatu, si-intipuescu a fi trecutu preste tot'e cestiunile interne, catu nu li mai remane de desbatutu de catu cele externe, adeca cu cine se se alieze: cu Francia, ori cu Rusia?

Organulu partitei deákiane intr-o replica din dilele trecute, dupa multe fruse de putieni intielesu dede a se pre-

cepe ca cestiunea de alianta e de o natura despre care nu e corespondatoriu a vorbi multe. Opusetiunalele, dora chiaru in man'a apropiarii lui Napoleon, nu s'ar fi retrasu de la o alianta cu Rusia'. Asta procedura a opusetiunaleloru dede ansa la unele suscipiuni, pentru a caror'a delaturare Kossuth din Torino luu condeiu a se apera prin diurnalele italiane, dechiarandu ca neci odatu n'a facutu tréba comuna cu Rusia', n'a desbatutu cu agintii ei, Szilagyi petrece la Berolinu ca emigrantu fora se aiba veri o legatura cu elu, neci se va invovari odata cu calauul Poloniei carele este si alu Ungariei.

Nu potem prevede daca cu atat'a magarii vor incetá a mai cercá aliante. Ce li potem spune din parte-ne e ca alianta' imbiata nu e multu stimata, din contra se stima aliantele cercate. Deci faca ca alianta' loru se fie cercata. Asta se poate intempla daca Ungaria' va fi tare, va fi consolidata. Era consolidarea presupune multiamirea si alianta' tuturor poporatiunilor. Eca de ce unei aliante ungaro-rusesci (!) ori francesci, trebuie se premurga alianta' ungarilor cu romanii, cu serbii, cu croatii, slovacii, nemiti.

Diferite tendintie politice.

E durerosu a privi la restauratiunile municipelor prin cari romaniloru se facura sume de nedreptati, dar si mai durerose sunt alegurile de ablegati dietali, dintre cari unu casu tristu lu vediuram de curundu la Pecica in cottulu Aradului descris in „Albina“ nr. 87. S'a facutu nu numai turburari si desordine ci s'a comisu si crime, fora ca pana acum se se fie datu vatematiloru satisfactiunea cuvenita, — semnu ca pentru noi legile incep a remane litera mòrta.

Intemplantimile aceste triste, unii le desvinuescu cu politica' foru se ni spuna ce politica e aceea din carea provine atat'a neplacere, atate suferint'e?

Politica' sanatosă (intielegendu aci cea interna a patriei, privitora la drepturi) dupa conceptul meu e modulu prin care indegetam calea catra unu scopu iertatu prefigtu, luandu in consideratiune cercoustantiele si dreptul naturei. Asta politica' trebuie se aiba ceva reguli, altintre e flusturatiune.

Regulele politicei sanatosé trebuie se tieni socota de dreptulu naturei si de drepturile positive, se manuiesca ambe aceste privintie in modu corespondatoru scopului. Era scopulu politicei e de multe feliuri, si insa-si politica' am indatinat a o numi dupa scopu, asi'd dicem: politica' patriotică, a caricia scopu, liberu de alte privintie, tinde la fericirea patriei; politica' națiunala ocea spre binele națiunii; religiunaria; aristocratica; privata etc. se poate si politica' cumulata' daca tinde la mai multe scopuri.

Se determinam aci politica' observata in patria nostra, cu privire la binele comunu.

Pana la finea secl. 17 in Ungaria' (afara de politica' regimului, de carca nu atingemus aci) a fostu numai politica' aristocratica. Acast'a se manifesta in dieta, numai ea cu ale sale respecte lupta in fati'a politicei guvernului, nisindu (adeso cu resultatu) a da si politicei acestuia coloare de aristocratica. Aristocratiu erau domni in tiéra, pre ei i-asecurau legile, lidetii drepturi, era detorintiele si sarcinile le aruncau pre alte clase ale poporatiunei. Aristocratiu lucrau spre binele propriu.

Sub Iosifu II s'a desceptatu patriotismul si cu elu naționalismul magiaru, caci fisi aristocratici erau mai cu séma din senulu națunei magiare, era cei de alta origine inca sentiu magiarsc. Acum dara s'a nascutu o politica' aristocratica-patriotica-naționala. Totu in favorulu magiarilor, caci cele latte naționalitati dormiau de mòrte. Cum potu inse o politica' aristocratica se fie totodata si patriotica si naționala, e anevoia de combinat, aceste sunt troi nature diferite cari nu incapă la unu locu si se incep o lupta intre ele, in man'a nisintelor din partea multoru aristocrați cari la inaugurarea acestoi politice sperasera a le contopiti trei elemintele — pentru a spera unu terenu si mai largu de osploatatu.

Lupta urmă unu cursu natural, in cativa influintata de principiile de egalitate cari in strainetate si-eluptasera recunoscere. Asi'd apoi de la anulu 1832/6 a mai slabitu spiretul aristocraticu, intarindu-se celu patrioticu si naționalu, dar cu scopu de a magiarisa tot'e na-

tiunile, ca asi'd se se intarésca regatulu seu mai bine dicendu națiunea magiara.

In asta fase noua a spiretului publicu se ivira doi barbati magari ca doi faptori politici, uniti in scopu: magiarisarea, — dar diferau in medilöce. Fie-care nisui'a duce opinionea publica in albi'a ce insusi i menise:

Unul e contele Stefanu Széchenyi, unicul diplomat magiaru moderat, tienea socota de esperintiile ce alte popoare le facuse in asc-mene faze, voia usiorarea comuna a sarciniloru casf o punte pe carea cu incetul si in blandetia se tréca nemagiarii catra magiarisare; din contra

Ludovicu Kossuth (mai nainte juratu in comitatulu Zemplinu, castigandu-si popularitate cu publicatiunea cuventariloru liberale din dieta si medilöcirea legiloru vatematrici pentru naționalitati, de unde in 1846/7 a purcesu resistint'a croatiloru) a credutu ca pre bas'a legiloru silnice va potu face pre naționalitatile nemagiare se se contopescă cu ces magiara, inse a produsu resistintia generala, rescoala.

Anulu 1848/9 pentru naționalitati (afara de cea magiara) a fostu o scola de esperinti, s'a desceptat din agonie, recunoscera pericolul de mòrte naționala ce li monise si Széchenyi si Kossuth, se vediura silite a luu alta cale. Urmarile ni sunt pre cunoscute.

Dupa potolirea rescolei, barbatii magari recunoscerau vin'a loru, si faceau felu de felu de promissiuni dulci de egalitate si fratiatato. Candu inse venira érasa la potere (1861, 1865—1867) uitara tot'e promissiunile.

In anulu 1861, magarii avura preponderantia in dieta, erau domnii poterii legalitative, si daca nu li-ar fi lipsitu esperinti'a din anii tristi ai revolutiunii, ei poteau sterge acele dispușetiuni din constitutiune, cari vatemara si rebarala sentiemintele naționalitatiloru nemagiare. Dar magarii nu facura acast'a, neci atunci neci in dict'a actuala, ei nu vréu se veda calea egalitathei naționali, care unic'a duce la infra-tirea poporiloru, prin urmare la consolidarea Ungariei coi poliglote.

Precum in timpulu antemartialu, frenele guvernarii nu s'a datu in manile moderatului Széchenyi, ci in ale flusturatului Kossuth, care neintrebuintandu destula seriositate, alarmă poporatiunile, asi'd acuma națiunea magiara se a-latura opinionei unui cutesatoriu pe ace's-a si cale, carea fara efectu o croise aristocratica in 1863 prin nisce reversale respinse de poporatiunea intréga forta deosebire de naționalitate.

Resulta din acestea ca in Ungaria' n'a

FOISIÓRA.

Tractat

de originea, vecchitatea si insemenetatea istorica a numelui Valacu.

(Urmare.)

Bastarnii si Peucini, au fostu unulu si acel'a-si poporu. Strabo in geografa sa, carte 7 ni spune: „Ad ostia Istri magna est insula Peuce, quam tenentes Bastarne, Peucini sunt cognominati,” — adeca: „La gur'a Dunare este o insula mare cu numele Peuce, pre care tienendu-o Bastarnii, fura numiti Peucini.” Atmonii si Sidonii alte dòue ramuri a poporului bastarnu, au locuitu la gur'a Dunarei in partea de la medianópte. Bastarnii au locuitu sub numele acest'a, si in muntii Carpatiloru din partea spre medianópte, cari munti de dupa numele loru s'au numitu si „Alpii Bastarnici” (Bastarnica Alpes). Ei se vedu a veni inainte in istoria pana la incepulum seculului alu 4-le. Cu privintia la istoria' Bastarniloru scimu, cumca ei au respinsu pre Getu-Daci din partile Dacici de la resaritu spre apusu, si in urm'a acestei catastrofe, Dacia — din partile unde intra Oltulu (Alut'a) in Dunare pana la gur'a

Dunarei se numia „Disiertulu Geteloru” ή τῶν Γετῶν ἐπεμια. Dacii fiindu invinsi de Bastarni, pentru rusinea acast'a fura constrinsi de rogele loru Orole, a punc pitorele la capetanu in loculu capului candu vréu se dòrma, si se lucru lucruri muieresci, si acesta pedepsa era se incete numai atunci candu prin bravuri militare vor sterge rusinea (Justinu 32, 3). Joachimu Lelewel, in opulu seu intitulatu: Etudes numismatiques et archéologiques, type gaulois, ou celtique, Bruxelles 1840 vol. I. pag. 62, 140 si 310, aréta nu numai, cumca Bastarnii au fostu de origine galu-celtica, ci clu ni si spune, cumca Bastarnii au stapanit in Dacia' preste Getu-Daci pana la anulu 60 inainte de Crestu, candu Getu-Daci sub Berebista regale loru securarara jugulu Bastarniloru. La anulu 169 inainte de Crestu dedera Bastarnii lui Perseu regelui Macedoniei in contr'a Romaniloru unu ajutoriu de 10 milii de calareti si 10 milii de pedestri. Acestu poporu purcesu din partea Bastarniloru in ajutoriu lui Perseu regale Macedoniei, devine numitu de Apianu: Gete, de Dione: Taci, de Diodoru sicilianulu: Gali si Cetti, de Trogu Pompeiu: Bastarni, de Liviu si Polibiu: Bastarni si Gali — si de aci se dovedește apriatu, cumca Bastarnii au fostu de origine galu-celtica (vedi Geschichts der Celten de Pelloutier, tradusa in germania de Georg Purmann, Frankfurt am Main 1777 tom. I. pag. 13). — Dar unele cuvinte evidentu galu-

celtice, ce se afla in cele 34 de cuvinte dacice pestrate la Dioscorides, care a traitu in primulu seculu dupa Crestu, pre timpulu lui Augustu, ori a lui Nero imperatu, precum si elemintele galu-celtice ce se afla in limb'a dacu-romana, fara a se afla si in cele latte limbe romane, marturisescu de custarea ore caroru popora galu-celtice in Dacia'. Cele 34 de cuvinte dacice pestrate la Dioscorides sunt urmatrice: *absinthium choricon, aniasexa, aprus, asa, bles, budala* (limb'a boului) *dakina, dieleia, dochela, dyn* (urdica), *gonoleta, hormia, karopithla, kerkeraphron, kikolida, koadama, kotiata, krustanen, mantia, mozula, olma* (bodiu), *phithophthethela, polpus, priadela si pegrina, prodiorna, propedula* (quinque-folium), *rathibida, salia* (Bockspflanze), *seba* (socu), *sikupnoix, skiare* (scaiu), *tulbela, tutastru* (curcubeta), *znoste*; — tot'e sunt cuvinte de ierburi si planete. In aceste cuvinte „dyn” insémna „urdica” si convine de mirare cu „dynad” si „dandanlenu” alu Cimriloru de origine galu-celtica din cantonulu Valis in Anglia', la cari insémna aceste cuvinte chiaru „urdica”, si lui Iacobu Grimm, in istoria' limbei germane se vede tare batatoria la ochi acesta asemeneare. Cuventulu dacicescu „propedula” insémna „cinci foi” (quinque folium), si totu Dioscorides dice: „Romani quinque folium, Galli pempedula, Daci propedula vocant”; pentru „pempedula”

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespun-dinti a-i nostri, si d'adreptul la Redactiune: Josefstadt, Lange-gasse Nr. 43, unde suntu a se adresă si corespondintele, ce pri-vec Redactiune, administratiunea său spe-ditul a-eate vor fi nefrancate, nu se vor primi, éra cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de interes privat — se respunde cate 7 or. de linie repetirile se facu cu pretie scadutu. Pretiul timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa.

ALBINA.

există neci cind o politica patriotică căci înainte de 1848 era o politica aristocratică, era în ea nouă constituțională soiul magiaru tot le pretinde pentru sine și nu pentru tîr'a intrăga.

Resultă că n'a existat neci politica magiară, său dacă procedură de pana acum a națiunii magiare se poate numi politica, atunci de locu trebuie să-i dicem politica smintită, căci ce felu de folosu poate aduce națiunii magiare o asemenea politica carea i face de contrari pe romani, pe croati și pe serbi?

Deci dacă conlocutorii nostri magiari vor consolidarea si binele tîrci, vor trebui se să desbrace de egoismulu de pana acum, să parăsescă calea cea vechia, să nu umbre superandu locurile românești cu oficiali ungurescă, să nu permită verificarea ablegatilor aleși pre langa comiterea de crîme, — numai prin respectarea și stimă reciprocă vor intenția solidaritatea poporului Ungariei, condițiunile servile vom respinge ori să cindă, neci se amagescă cineva a credere că astăzi ar potă exister veri unu popor capace a se entuziasma pentru asemenea condiții.

Aproape de Carlovets, sept. 1857.

Testamentul metropolitului Alessandru conte Sterea-Siulutiu.

Înăuntră vieti a tuturor oménilor în mană lui Domnediu, și ăra eliște omului din lumea această nescăpătă, și înăuntră sumă în viață și din milă lui Domnediu sanctosu și cu mintea intrăga am voită cu mană mea, în numele Tatului și a Fiiului și a Spirelui săntu a mi-face testamentu, și a mi declară prin acăstă voiă mea coa mai de pro urmă, care nime sub anatomă se nu o vateme, său stramute, său schimbe despre tîte averile mele misicatoare și nemisicatoare, ori si cu ce nume se se numește acale, pre cari ca pre substratul testamentului meu acestuia mai diosu le voi specifică.

§. 1. În ce state ruinata și miserabile am capetatu eu a mană dominiulu si bînurile episcopesci a Blasjului voru dovedi acusele iaci documente sub A, B, C, și numerii 1, 2, 5; și 6 si co melioratiuni si reparatiuni am facut eu in acelea, ya dovedi specificatiunea de sub A) a), la cari melioratiuni se mai potă aduce si podul celu grandiosu de pre Tornav' a ea mare la capulu Blasjului din susu, vis-î-vis cu Veza, care mai pucinu va aduce succesorului meu ună mii si mai bine arendă pre anu.

Deci darsă ou multă răbdare și tragere de la mine neavând din dominiulu episcopescu atunci la începutu în vîro do iai nece pana cea de tîte dilele, ei cintandu eu bani gață a mi-cumperă pană din piata; me am ișiltu tîte acestea bunuri episcopesci ruinate fiindu a le repară amelioră, a face zidiri nouă, a castigă scule si clenodia pretiose episcopesci si biseri-

cescă, de care neci bataru unu frustu nu am aflat — a aduce proventele in rendu mai bunu si a le inmultită si tîte aceste a le infinită cu bani luati in prumutu de la erariul regesu, de la Capitulu, si de la altii — precum totu cepitululu scie — că seracele si pîră subtilile episcopesci provente nu erau in stare neci lipsă casei episcopesci a o acoperi — si astă acum cu ajutoriul lui Domnediu, si dupa stradani'a mea se lasu succesorului meu tîto in stare de diece ori mai buna docum leam fostu aflată si capetatu eu.

Totu cu răbdarea mea eea multă si trageerea de la gur'a mea me am silitu a plăti si detorile contrase si facute pentru mai susu pomenitele melioratiuni si clenodia la erariul regesu 21.000 fl. m. c. si la capitulu si alti privati cam la 8000 fl. m. c.

§. 2. Această strinsa a mea parsimonie si cruduro tragendu de la mine si cele ce strinsu erau de lipsă spre sustinerea inaltului meu rangu, caracteru, si oficiu episcopescu — că de nă faceam asă, si eram unul dintre acili multi, cari le place a face pompe si a tîne mese, si sierbitori straluciti si a aretă intru tîta splondoreea cuvenita si posita de lumea modernă de la unu episcopu, tîte debuiai a le mistu si dupa mîrte-mi a nu lasă altă clerus, de catu nesce detorie mari si multe; — această a mea strinsa parsimonie si tragere de la gur'a mea dieu me facă in stare ca se potu face si in dominiulu episcopescu si in edificiurile lui multe pretiose melioratiuni si reparatiuni precum se aretă mai susu sub A) a) pomenita specificatiune — si se potu cumpără totu de o data cu ună sută mii florini in obligatiune urbariali, — că cu tîte tassale si alte cheltuile intru atat'a mi-am constat — si bunurile cele frumose de la Springu cari eu ea proprietate si aquisitulu meu prin litorile mele fundatiunali din 23 aprilu 1861 le-am destinat, datu si donat in favoarea si emolumantului clerusului si poporului gr. cat. din Archi-Dieces'a Albei Iuliei in perpetuum si irrevocabiliter; — spre folosele si scopurile in acale literă fundatiunarie specificate.

§. 3. Acum dara ce mai am afara de cele acolo in acele litere fundatiunali donate si testate, ce am potut de atunci in aceea, său voi mai potă si de aici ina-ante primobincinuită mea parsimonie si tragere de la mine pana la mîrtea mea aquire si pastră fiindu era sudoreea si aquisitulu meu, voiescu se testează ea dupa mutarea mea din acăstă viață, se se decă, si se se impartișca intre seracele mele rudenia si ramuri, cari mai diosu se astă specificate in urmatoru tipu si modu.

§. 4. Inse vreau anumitu se se scia că substratul testamentului meu acestuia, său bûnurile misicatoare, care vine in modulu mai diosu scrisu, a se inpartă intre ruduniele mele mai diosu specificande, voru fi:

a) tîte mobilele si tîte sculele de casa, de mese si de cuina ori si de ce nume ar fi acele.

b) vestimentele de patu si de imbracamin-

te albe si cele de totu felul de panura său materia.

c) bucatele de totu felul ce se voru aflu in grauntia său in paie strinse precum eucuzu, granu, secare, orzu, ovesu, alacu, fasole, mazere, orumpiri etc.

d) fenulu, otav'a, paiele.

e) vinulu si vinarsulu cu buti cu totu, care se astă in Blasiu

f) două hîntee si ună carută cu patru cai de hamu si cu tîte hamurile si unelele de ele tienutorie.

§. 5. Din tîta aceasta a mea substantia religiunaria se se scădia mai antaiu fundul instruțu episcopescu in pretiu de 2000 fl. m. c.

Care fundu instruțu fiindu că eu numai in naturale: adeea in mobilia tîto ruinate si stricate din revolutiune si vechi; precum si in granu, vinu cu vase cu totu, in fenu, paie etc. lu-am capelatu, era in bani gață neci batar' unu eraceri intr'acelu fundu nu mi s'a dărâtă prenume instrumentul transpuscătunici va dovedi si eu lasu si voiescu ca si succesorului meu, din substantă si masă mea acelu fundu instruțu, care in asemenea efecte si naturale se-i se decă, adeea: in mobilă de casa — cari eu buna săma voru si mai bune si mai frumosce de cum au fostu acelo cari le-am primitu eu — fenu, paie, granu, vinu etc. in pretiu de 2000 fl. două mii floreni m. c.

§. 6 Ce va mai remană din substantia mea mai susu in §. 4. specificata daca legatarii mei său erediții uu s'ar potă intre sine pre ele in natura in partă fraticee dupa cum le ar dă săptea — tîte se se prătuiesca in bani si se se vonda, si sumă ce se rezultă din acele averi se se inpartă in (12) două spredicee parti egali.

§. 7. Din acăstă suma in 12 parti egali impartita 4 parti se se decă nepotilora meu după fratrele meu Ioanu adeea lui Sterea Siulutiu Iosifu acum jude primariu in cottulu Cetății de balta si lui Sterea Siulutiu Dionisiu acum Asesore la judecători'a Cottului Turdei, cari fiesce care din sumă ce-i s'a venit a optă parte ambivoru da fratolui loru Sterea Siulutiu Ioanu acum vice notariu a comitatului Clusiu; cui eu anumită de acă nu-i lasu nemicu, că am cheltuitu cu elu inzedaru forte multă si nu me-a asultat neci cu casatoria.

Trei parti se capete nepotul meu după fraiele meu Iosifu adeea Sterea Siulutiu Alessandru acum jude primariu in cottulu Zarandului, din cari trei parti elu si-va retină două pre săma sa, er a treia parte se se inpartă in alto două parti, dintre cari ună se o dee fratei lui seu Iosifu, de carole elu nemicu nu mai se iu traișeori ori a morit? er a două parte se se dede sororei sale Sterea Siulutiu Neti maritata acum după Mangezius cosaro-regiu Foerster in Desiu.

Trei parti va capeta sub urmatoru conditioane nepotul de nepotă Neagoe Alessandru, carele fiindu in curtea mea multă s'a sprinținitu pentru (prin?) mine. Neagoe Alessandru dara, din aceste trei parti ună parte intrăga o va tîne pentru sine, er' cele-lalte două parti se

voru in partă in cinci parti egali. Si din aceste cinci parti una parte se o capete soră sa Popa Georgeasa Mimi, cui si barbatul ei afară de tîta beneventarcea Archieresa de acea nălasu mai multă că afară de acea că ei fiindu pre langa mine s'a ajutat si si-au facutu stare buna, eu inca cu mai multe mii i-am ajutat la facerea casei.

A două parte din cele cinci o va capeta a două sora a lui, Albini Vasilișa Neagoe Mill, care era înpreună cu barbatul ei fiindu dregatoriu in dominiulu meu din Springu tare multă s'a ajutat.

A treia parte din cele cinci o va capeta soră sa Baritiu Alexioa Fani din Blasiu.

A patră parte din cele cinci o va capeta soră sa prenăsă din Cisteiu Mihaliann Carolin'a născuta Neagoe.

Er a cincea parte nefericită acea nepotă, care multă superare mi-a facutu Farkos Iosefoia născuta Maeutiu Carolina; mai incolă una parte din cele două-spre-dicee parti a substantiei mele mai susu testate si in §. 4 pomenite se se impartișca in trei parti egali d'intre cari ună o va capeta fătă consiliariului de curte Moldovanu Hani său meica-să Dumitresă născuta Farkas Hani — acum in Vien'a. A două o va capeta Boeru János vice-comite in cottulu Albei inferiore.

A treia se va dă orfanilor pruncii a lui Boeru Iosifu din Ofenbaia, cari acum studiază in Blasiu.

Er a două-spre-dicee si ea mai de pre urma din cele două-spre-dicee parti a mai susu specificato mele mase se va dă Inasiului meu lui Hosszu Alessandru, pentru fidelulu sorbitu ce-lă facutu pro langa mine, asă totu-si daca va remană pana la mîrtea mea totu pră langa mine; er' daca elu s'ar duce in a-ante de mîrtoi mea de langa mine, atunci fiesce fiindu platită si escontentată de la mine legatulu această nu-i se va dă lui, ei se se deo filorlor loru, moi ai nepotului meu Iosifu primariul jude in cottulu cetății de balta lui Sterea Siulutiu Aureliu si Flaviu.

§. 8. Aici vine locul să face despusciunile mele in poteră §§-loru alii și-lea si alii 10-lea din literile fundatiunale din 23 apr. 1861 ca după mîrtea mea, din fundatiunea mea se se păta dă stipendia unor' mai diosu anumiti după cinsură si otarirea punctelor 6, 7, 8, 9 si 10 a §. 9, din acele litere fundatiunale.

Lasu si testează ca preferentă mintină după mîrtea mea se se decă din memoriată mea fundatiune filorlor nepotilor moi de frati Dionisiu, Iosifu si Alessandru, care portă numele familiei de Sterea Siulutiu si descendintilor loru, ca acestoră după gradul clasiilor in literile mele fundatiunali la §. 9. in punctele 6, 7, 8, 9 si 10 otarite, mintenă după mîrtea mea se se asigneze stipendia.

Lasu, ca după mîrtea mea totu pre acăsa cinesura a gradurilor clasilor se se decă stipendiu si acopotiloru moi de nepotu lui Boeru

galu-romana, care pana astă-di in remasitiele de limba galu-celtice din Anglia sună „bow” si „bo”. Si alte cuvinte din cele 34 daciee prezrate la Dioscorides, le potem deduce din limbele galu-celtice este atât'a catu „ego” lat, si „eu” rom. Cuventul „numa” (tantum, solum modo), sună in dialectele Italiei superioare „numa” milan., „noma” crom., si „nume” adorno (in Piemonte), cu asemenea inticlesu (vedi Zeuss gramatica celtica tom. II. pag. 569 si 575). Vorba „catana” (militariu, soldat), asemenea este urdita din limba galu-celtica, unde „cath” insémna „batalia” (vedi Zeuss gram. celt. tom. I. pag. 6, 82, 96), si se astă si in limbă italiana si franca, precum am aratat acăstă in articulul ce l'am publicat după italianulu Vegazzu-Ruscală in diuariulu „Concordia” anulu 1865 numerulu 66 si 67. Duplicarea, ori repetirea pronumelor in limbă romana, se numera intre cele mai vechi si mai măreție monuminte ale limbelor, precum: „mam'a 'mi da mie pane”; — „pre elu 'la lovitură calulu”; — „le-amu vediu-lu-le” (pre ele muerile); — „i-am vediu-lu-i” (pre barbat); — „l'am vediu-lu-lu” (pre elu); — apoi si după articul, care asemenea este pronume, precum: „lui Petru i-am datu canele”; — „canep'a după ce o înmormă in apa, o uscă, o milită, o facu făioare, si după ce le torou pre aceste, tortulu apoi lu facugirebii, cari le ferbu, le spăla, le urdiesc, le tiesu etc.”; — „omulu, elu catu traiesco cauta se lucru”; — „elu nu o voiesce acăstă”. Asemenea duplicari, ori repetiri de pronume se astă si in Italia superioară (Galia cipalpina), eea vechia, numita asă de după Galu-

Celtii, cari au impoporatu-o inca 600ani înainte de Crestu), sună in dialectele lombardice, piemontane si emiliane, si adeea; „l'u el dis”; — „lu el cred”; — „l'e la dis”; — „le la cred”; — „la diciughi” (= i disc lui); — „la vistulu” (= la vediu-lu); — „chiel n'a fai ne” (= el ne a facutu-ne); — „s'e perdu-se” (s'a perdu-se). Vedi despre acăstă duplicare, ori repetire de pronume, dreptu pleonasm, in dialectele Italiei superioare pre Bernardino Biondelli in opulu seu: Saggio sui dialetti gallo-italici, Milano 1853 partea I. pag. 13, 24 si partea III pag. 476. Si repetirea pronumelor la verbe, precum: „eu me ducu”*, „tu te duci”, „elu se duce”, — asemenea se astă in dialectele Italiei superioare, si adeea: „mi i l'ò vdù-lò” din cuventul in cuventul: eu eu l'am vediu-lu); — „ti t'l'as perdu-lò” (tu tu l'ai perdu-lu). B. Biondelli in opulu citatul partea I pag. 30 dice: „Questo pleonasio, costante nella seconda e terza persona singolare di tutti i tempi, e in ogni verbo e comune a tutti i dialetti nella alta Italia, ed è proprio esempio dei dialetti armorici e cambrici, i quali, nella conjugation detta dai grammatici impersonale, perché distacca il pronome dalla radicale del verbo, ripetono il pronome in tutte le persone, dando al verbo una sola inflesione in tutto il tempo”; — adeea pre romania: „Acestu ple-

*) Acestu „me” nu este pronume, de dativu, ori acutivu, ci este galu-celticul „me” si insémna „eu” rom., „ego” lat, precum diserămai mai sus: Jo me vo (vado) Ital.; je m'en vais, franc.

nasmu, ce cesta in a două si trei persoane din singularuri a tuturoră timpușilor si in tîte verbele, e comună tuturoră dialectelor Italiei superioare, si e propriu iner si dialectelor armonice si cambrice (de origine galu-celtică), cari in conjugatiunea disa de gramatici nepersonala, pentru că desparte pronumele de la radecină verbului, repetește pronumele in tîte persoanele dandu verbului una singura inflecție, in totu timpul. Aci vedem, cumea in dialectulu ar moricu, si cambricu de origine galu-celtică, se repetește pronumele in tîte persoane (nu numai ina2si 3 persoane din singularuri precum se templa in unele din dialectele Italiei superioare), aceea ce intarește Biondelli, partea III. pag. 476 si despre dialectulu piemontescu. Dar ce este si mai de însemnatu, chiaru in limbă albana (arnauta, sechipetara), precum marturisesc Hahn in opulu seu: Albanische Studien, Vien'a 1853 partea II. pag. 51 si 52, se astă după duplicarea ori repetirea pronumelor in măsura forte estină si asemenea limbei dacu-romane, care impregnără se yede a demastră asemenea origine galu-celtică.

Acesto eleminte galu-celtice astătoare in limbă dacu-romana, cauta se le fie adusă cu sine din Italia coloniale romane, ce au purcesu spre locuire in Daci'a sub Traianu imperatură, eaci altmîntrelo cum s'ar potă elu astă asemenea precum in limbă dacu-asiatică ea italu-romana. Unul d'intre cei de frunte investiți limbiști ai nostri (Dr. A. S.) in tratatul său intitulat: „Cateva observații gramaticale si orto-

Iosefu, si altii nepotu de nepota Neagoe Ioane, care ar voia si continua studiale mai incolo.

De la tóte rudeniele mele, cari voiesc a se impasă din fundatiunea mea se poftesc, ca din mulet studia desí au din tote studiale, se alba eminentia si portarea morală exemplare său primă clase.

§. 9. Lasu si rendueseu, ea mintenu dupa moartea mea esecutorii testamentului acostuia, tote hartiele cele private seri e mie de diverse persoane private său alte scisorii, cari nu voru fi oficiose său ratiucinali de pre bnnurile manastirei si alte scisorii asemenea, cari se voru astă in pulpitatele meselor său castenelor, săn pro mese intre alte scisorii său acte oficiose mestecate si incluse in resedintă episcopală unde locuiescu eu; se se deci necete si neceautate in manile si in posesiunea nepotilor mei Dionisiu si Iosif Sterea Silutiu, cari apoi alegundu cele folositări pentru sine precum sunta contractele, ratiuciale si alte documente si scisorii le voru tienă si pastră; era cele lalte charii private cari nu voru si de alta tréba le voru aruncă in focu si le voru nimici.

(Va urmă.)

Costeiu in 4/16 sept. 1867.

Precum in anul trecentu său tienutu conferintie invetiatoresci, asi si acum'a s'a otarită diu'a de deschidere a celor, cu privire la Protopopiatulu nostru Versietianu, diu'a de 3/15 septembrie a. c. in comun'a Costeiu:

Actul acesta inca se tiene de acelea, cari au multa influentia a supra luminarii poporului.

Deci voiu descrie deschiderea conferintiei mentiunute.

Rss. D. Protopopu administratoru Ioanu Popoviciu a sositu la locul conferintiei in 2 l. c. impreuna cu D. Ioanu Oprea invetiatorulu din Ezeris, comisariulu conferintiei, dar neci dintre invetiatori a lipsit vre unul, ci a griguit sic-care căm ar poté imprimi detinția sa de educatoriu poporului. —

In 3 l. c. său infacisatu toti la săn'a beșerică, si dupa ce să finiti servitulu duminicădiescă, a pasit Pr. On. Protopopu administratoru la deschiderea conferintiei, ce a si datu ansa la tinerea unei cuventari, carea de buna séma a miscau sentimentele fiecarui romanu din poporulu in numeru mare adunat, la actul acesta, mai cu séma aceea, candu Pr. On. Sa intre altele a pomenită scolele acelea, in cari națiunica romana — fiindu asi de glorioasa in timpurilo lui Traianu — a fostu apoi osendita de sorte la suferintie amare si multe apesarari, cari tientau la desnaționalisarea si la abaterea de credintă nostra stravechia; totusi a remas romanul nedesnaționalisatu si creditiosu credintei sale, suferindu tóte apesarile cu enragiu, pana ce nemoritorulu Josif II. Imperatulu a venit nōa spre mantuire si a delaturatu pedecele, puse in calea luminarei nōstre, ordinandu deschiderea scoleloru națiunale romane;

acarua urmatoriu e astadi Pr. bunulu nostru Imperatu Franciscu Iosif I. care nu numai a sustinutu introducerea strabunului seu suslau-datu, ba a deschis carare libera, spre intrebuintarea mediocelcoru, cari aduce lumina popului, fiindu că a ordinat dotarea cuvintăsa a invetiatorilor si edificarea scoleloru. Apoi introducendu pre D. Oprea in calitate de comisariu conferintiei, descoperi ponderositatea ei pentru luminarea si prosperarea națiunei romane. A incheiatu Pr. On. D. Sa ouvertarea, cu urmatorele: Natiunea romane, ai fostu, esci, si vei fi că s'au delaturatu tote fizorele apesatorie. Dechiară conferintă de deschisa.

D. comisariu mentiunatu inca se arestă demnu de chiamarea acăsta, tienendu o vorbire potrivita, in care mai antaiu se adresă poporului arestandu cata ingrijire are Ittea Sa Domnului Episcopu pentru scole si preste totu pentru respandirea luminei intre poporu. Pr. Santitulu Parinte voiesce nainte de tóte ca invetiatorii se sie apă si la nătunica missiunii loru, numai asi vor poté ei invetiția pre poporu DD. invetiatori prin vorbitorulu Sim. Savulu de la Sredisca mica a rostitu multiamita mai antaiu Ittei Sale pentru neadormită ingrijire, parintesa, apoi Rss. D. protopopu adm. pre care poporulu inca lu iubesc in toam'a casă invetiatorii, si in fine dnai comisariu, rogandu-lu ca, de óra eo astă chiamaro e impreunata cu ustană si greutati, se nu se desguste ei se-si aduca a minte că faptele bune si faptele nobile curundu său mai tardiu săcerda multiamire.

Suntemu recercati a publică urmatorele, cari le-am dorit se le vedem demintite, căci se pote vor provoca furtuna la congresulu ce in mană tuturorul intrigelor va trebui se-lu avemu catu mai curundu:

I. Adeverintia.

Prin carea subserisii adeverim, cumea Vasiliu Crisie locuitoriu in comun'a S. voindu a casatorii pe fioul seu Andreiu, care se astă ca fiestră la G. P. in a fostu silitu a dă 18 fl. v. a. Domnului protopopu A. I. pentru licentia, si a-cesti bani său specificatu in urmatorulu chipu, adeca: 10 fl. v. a. pentru venerabilulu consistoriu, 5 fl. ca accidentia pentru o relație, carea trebuia se o facă catra venerabilulu consistoriu, si 3 fl. v. a. taosa pentru cedula. Neavandu G. P. bani de ajunsu pentru memorat'a licentia a fiestrului seu, a fostu silitu a imprumută cu interesu. Cumea sum'a mai susu atinsa in fētia nostra s'a inmanuatu Dlu protopopu, subserisii ori unde potem depune juramentu si dovedi. Botinesci 20 aug. 1866. T. M. G. P. G. B. in fētia nostra M. P. V. P. si G. F. m. p.

II. Adeverintia.

Prin carea subserisii dovedim cumea cu Petru Opreseu dimpreuna cu Iouon Bombescu mergendu la Dlu protopopu pentru de a scôte licentia de a se poté cunună fiii nostri fuseram siliti a depune o suma de 30 fl. v.a. carea suma

prin multele rogari si ingenunchiari, se indură Dlu protopopu A. I. de a mai miscioră tacs'a, si d'abiè cu 15 fl. o poturamu capătă. Botinesci 20 aug. 1866. P. O. J. B. in fētia nostra M. P. V. P. I. F. m. p.

Vediendu cumea epoca in carea am devinutu, sémena unei epoci din Bulgaria si in contra abosurilor nu este alta cale, voi publică din candu in candu astfelu de atestate.

Sh. . . .

la nr. 87. Consemnarea B.

aceloru membri ai Asociatiunei națiunale aradane, cari si-anu renoiu deoblegamintele loru pe anii 1866/7, 1867/8 si 1868/9.

1 Adamu Stefanu advoc. in Temisiéra	5
2 Agrima Toma negot. in Chisineu	2
3 Anghelina Todoru not. in Berzechiu	10
4 Arcosi Ioanu advocate in Aradu	3
5 Ardeleanu Const. econ. in Comlosiu	2
6 Ardeleanu Ioanu econ. in Macea	2
7 Ardeleanu Ioanu docinte in Pecica	5
8 Ardeleanu Ioanu docinte in Ternova	2
9 Ardeleanu Mihailu par. in Chitichazu	3
10 Ardeleanu Nicol. not. in Buteni	2
11 Atanaticovici Nicoforu preot. in Pecica	3
12 Avramutiu Assentiu econ. in Nadabu	2
13 Avramutiu Nicol. propriet. in Siria	2
14 Babesiu Moise docinte in Micalaca	2
15 Balasiu Ioanu senior econ. in Comlosiu	2
16 Balintu Massim. parou in Covasintiu	5
17 Barbu Arseniu econ. in Pecica	2
18 Barbu Laurentiu parou in Bacamezeu	2
19 Barburoviciu Todoru maestru in Siria	2
20 Beldea Nicol. parou in Siria	3
21 Belesiu Iosifu protop. in Todvaradia	2
22 Belesiu Iosifu parou in Simandu	2
23 Besianu Mihaiu ases. comit. in Lugotiu	5
24 Besianu Ioanu parou in Prezesci	2
25 Berzovanu Toma econ. in Covasintiu	2
26 Bica Ioanu notariu in Marasul m.	3
27 Bica Simionu protop. in Oradea mare	5
28 Binchisiu Marianu econ. in Siria	2
29 Binchisiu Petru econ. in Siria	2
30 Biltechi Aleșandru parou in Silinghia	2
31 Biltechi Ludovicu tutoru orf. in Buteni	2
32 Bogariu Lazaru priyat. in Giula	5
33 Bogdanu Petru adm. par. in F. Varsianu	2
34 Bollonu Ioanu docinte in Veresmortu	2
35 Bocsianu Moise ases. cons. in Curticiu	4
36 Bogatu Mitru econ. in Curticiu	2
37 Bonciu Dimitriu advoc. in Aradu	100
(capitalu pentru totu de un'a).	
38 Borodu Toma j. com. in F. Varsianu	2
39 Borodu Georgiu econ. in F. Varsianu	2
40 Bozganu Petru docinte in Mandrulocu	2
41 Bozganu Sigism. parou in Mandrulocu	2
42 Bragea Georgiu parou in Macea	2
43 Budai Ioanu notariu in Zarandu	5
44 Budai Petru notariu in Curticiu	8
45 Bugariu Eutimiu docinte in Sivimosiu	2

grafice — publicatu in „Amioala scolei“ din anul 1862, in nr. 10 pag. 75 si 76 dice, cumea acestea duplicari ori repetiri de pronume sunt besece pleonasmă pr. poporari si ritiosi, pînătăceea si propune dsa delaturarea loru in scriptura, uitandu cumea acestea sunt monuminte in limb'a nostra mai vechi de catu cetatea Rom'a, cari in contr'a furtunelor, mai ca de 18 secoli (de candu au venit Romanii in Daci'a), ca si stancile ee-si inaltia piscurile loru in valurile marilor, custau si marturisescu de vechi'a nostra urdință si caracteristica italica. Se vedo catu este de insemnat limbistică pentru istoria, căci de dupa acesti si alti asemenea faptori de limba, se pote dejudeca de amaruntul din cari locuri ale provincielor romane in purcesu sub Traianu imperatulu colonii in Daci'a. Fras'a lui Eutropiu, cumea coloniele romane au venit in Daci'a: *ex toto orbe romanpo*, se pote dejudeca numai dupa atari rezultate a studiului limbistic comparativ. Acesta temă, pentru care am culesu noi materie insemnato, o vom desvolta alta data intr'unu tratatul separatu; — atat'a cauta ince aci se insemnantu, cumea pre langa Itali'a de mediloci, Itali'a superioara (Gal'a cisalpina) a datu celu mai insemnantu contingutu de colonii romane pentru Daci'a. Itali'a de media-di se vede a fi contribuitu a proportiune mai putinu, fiindu că rezultatele limbistice, din asemnarea limbei dacu-romane ca dialectulu neapolitanu, calabresu si sicilianu, afara de vocal'a u in locu de o, asemenea sărte putinu (du Tr. Lauriani in:

Tentamen criticum, a intaritul din contra, inse fara temei). Galia de medianopte a contribuitu mai nemicu, din contra Galia de media-di se dovedescă a fi contribuitu la colonisarea Daciei foarte multu, căci acăsta Galia, carea se numiă conformu impartirei exceptuite de Augustu imperatul si „Galia bracata“ (Gallia braccata), de dupa vestimentulu Galiloru acelora, numitu „braca“ (Diodorus sicilianulu splica originea galica a acestui cuventu, unde lucra despre Galia, asi: *χρωντει ται αναγυρισιν ουτη επενοβαρας ρυλοντων*), de unde-si trag origină cuvintele noastre: „imbracă“, „desbracă“, „inbracamentu“, impreuna cu alte derivatiuni. Acăsta Galia bracata numita, ni-a daruitu intre altele si frumosilu cuventu: „aruncă“, a caruia origine o cauta etimologisti nostri in latinesculu: „averuncō“, care deducere este cu totul falsa, căci intielesulu lui „averuncō“ este cu totul stangaciu si contrariu intielesului cuventului nostru; in: Dictionnaire romano-castraise, et des contrées limitrophes, de M. I. P. Couzinié, Castres 1850, astămu: „rounsa“ cu intielesulu: „jeter“ (jactare lat.), „lancer au loin“ (a lapetă in departe) espusu in limb'a francăsea; totu acestu cuventu se astă si in dialectulu de la Toulousu, anume in: Las obras de Pierre Goudelin, Toulousu 1713, adeca in vorbariulu adausu acestui opu, astămu: „ronça“ (jetter, lancer franc.); in Itali'a nu se astă acestu cuventu. Din Spania (intielegu si Portugali'a) cauta asemenea unu insemnantu contingutu de colonii se fie venit in Daci'a spre

locuire, fiindu că afara de cuventulu „aflar“ (finden germ. troverat ital.) care in limb'a portugalu de astă-di suna „achar“, dar intr'unu actu foralul de la anulu 1166 suna „aflar“ (se astă acestu cuventu si in limb'a retu-romana, vedi Fr. Diez etymologisches Wörterbuch der romanischen Sprachen, Bonn 1853 pag. 451), — si afara de particee-u'-a „a“ prepusa cuvintelor, precum in „acestu“, „acelu“, „afunda“, si ulte multe asemenea, astămu o asemenea foarte batatoriu la ochi in limb'a dacu-, si spanu-romana, si acăstă este formă diminutiva „ie“, precum din „bueno“ se face „bonico“, dreptu aleteptivu barbatescu in limb'a span.; apoi din „animal“, „animalico“; din „barba“, „barbica“; din „Juan“ se face „Juanico“; din „Piedro“, „Pedriop“; din „Ana“, „Anica“ — dreptu sustantive si nume proprii de ambe genuri in limb'a span., cari convinu deplinu cu limb'a dacu-romana, precum din: „bunu“, „bunica“ — dreptu aleteptivu de genu femeiescu; apoi din „floré“, „florica“; din „Ionu“, „Ionica“; din „Petru“, „Petrica“; din „Anna“ — „Annică“, — dreptu sustantive si nume proprii de genu femeiescu. Mai de parte limb'a dacu-romana intrecoláza, intropune, intre radeină cuventului si intre finalulu „ie“ inca unu „e“ care asemenea e forma de finalu, si face prin acăstă procedura din: „floré“, „florica“, si „floricica“; din „parte“, „partica“, si „particica“, — care procedura spre cea mai mare mirare o conosco si limb'a spanu-romana, precum: „ciego“, „cieguecico“; „arbol“, „arboleiro“. Acăstă

insusire nu o posiede limb'a italu-, si francu-romana, dar nici limb'a latina, ali carei „ieu“ nu are acestu intielesu diminutivu. Si acă se vede mai pre sus de tota indoie'lă originea galu-celtica, de óra ce astămu in limb'a cimrica din cantonulu Valis in Anglia unu finalu „ie“ eu intielesu diminutivu (vedi Fr. Diez, Grammatik der romanischen Sprachen, Bonn 1858 tom. II, pag 286).

Fatia cu rezultatele acăstea ni casiuna a face o asemnare. Paúr Iván, eruditul barbatu magiaru diecă: „Egy árpádkori okmány felidézésé a magyar oklevélzések előtt anyít tesz, mint egy erőd bevétele a hadvezér előtt, vagy egy sziget felidézésé a geographus szemében“, — adeca pînă romania: „A descoperi o diploma depre timpulu lui Arpadu, inaintea diplometistului magiaru atat'a insémna, catu cuprindearea unei cetati inaintea beliducelui, său descoiperire înălță insula inaintea ochiloru geografului“. „Era noi in asemnare eu acăstă dicem: A descoperi, dupa mai ca 18 secoli de despărțire, un'a asemnare a limbei dacu-romane, cu limb'a italu-, spanu-, si francu-romana, care asemenea nu se astă si in limb'a latina, prin urmare formăza o marturia dôra mai vechia de catu cetatea Rom'a despre originea română-itală a Dacu-Romanilor, — insănu inaintea limbistului dacu-romanu atat'a, catu a devinge si uneori o lume întrăgă! (Va urmă.)

Simeone Mangiuca

Concursu.

Spre ocuparea vacanțului postu invetia-torescu din Siag u înzestrat cu emolumintele anuale de: 105 fl., 4 jugere de aratura, 2 jucării de gradina, 20 chible de grâu, 20 chible de cucerudiu, 6 stangini de lemn si cortel liberu se deschide concursu pana în 4 septembrie dupa antai'a publicare in acăsta făoa, până candu doritori de a cuprinde acestu postu sunt avisati a substerne in cōcē recursurile loru adresate catre Venerabilulu Consistoriu Aradanu, si provediute cu Estrasulu de botezu, cu Adeverintiele despre sciintie absolute, desprințarea sa morală si politica, si despre serviciul de pana acă.

Temisiōra, 31 aug. 1867.

[2—3] Meletiu Drehiciu m/p.,
distr. Prot. si Insp. de scăole a Temis.

121.

Concursu.

In Protopopiatulu Pestișui urmatōriile statuii invetiatoresti au devenit vacante:

1. *Laculu negru* (Feketo-Tó, Orasul) cu salariu anualu de 168 fl. v. a. — De la totu scolariulu 20 cr. — Grdina de legume — Cortel liberu si desfatatu, lemn de focu catre i vor fi de lipsa si stōlele cantorale.

2. *Lugasu de josu*. cu salariu de 125 fl. — de la totu scolariulu 30 cr. — 6 cubule de grau, si pe atate de cuceruzu — 2 vîci de fasola — 6 stangini de lemn, de la totu cas'a o portiune de fenu, si 1 fuior.

3. *Cornitielu* cu salariu de 80 fl. arg 6 cubule de bucate — 6 stangini de lemn — pamentu de semenatura de 2 cubule — competintia cantorola si cortel bunu.

Pentru statuiile acestea se deschide concursu pana la 29 septem. a. c.

Cei ce dorescu a avé un'a dintre aceste statuii, au de azi trimite recursele loru — adresate V. Eonsist: diecetanu Aradanu — subscrisului in Oradea-Mare 29 august 1867.

Ioanu Fasie m. p.
protop. Pestișui si
insp. distr. de scăole.

Cursurile din 20 sept. 1867 n. săr'a.

(dupa arstare oficiale.)

	bani	marf.
Imprumutele de statu:		
Cele cu 5% in val. austr.....	51.20	51.40
" contribuitional	57.10	57.25
" nouă in argint	87.25	87.75
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci)	77.50	78.00
Cele natuniali cu 5% (jan.)	65.—	65.20
" metalice cu 5%	56.50	56.70
" " maiu-nov.....	58.40	58.50
" 4%	48.—	48.00
" 4%	43.—	43.25
" 3%	32.—	32.25
Efepte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	73.50	73.70
" " 1860% in cele intregi	82.40	82.60
" " 1/2 separata	87.25	87.50
" 4% din 1854	72.50	73.00
" din 1839, 1/2	136.50	137.50
" banchi de credit	127.50	127.75
" societ. vapor. dunarens cu 4%	85.75	86.75
" imprum.princip. Eszterházy à 40 fl.	97.—	100.—
" " Salm à	29.—	29.50
" cont. Palfy à	21.50	22.50
" princ. Clary à	24.—	25.—
" cont. St. Genois à	23.—	23.50
" princ. Windischgrätz à 20	17.—	18.—
" cont. Waldstein à	18.50	19.50
" " Keglevich à 10	12.—	12.50
Obligatiuni de stat:		
Cele din Ungaria	68.50	69.—
" Banatul tem.	66.—	66.75
" Bucovina	68.50	64.50
" Transilvania	62.—	62.75
Actiuni:		
A banchi natuniali	683.—	685.—
" de credet	180.30	180.50
" " scont	604.—	606.—
" anglo-austriace	105.—	106.50
A societatei vapor. dunar.	480.—	481.—
" " Lloydului	174.—	176.—
A drumul ferat de nord.	169.80	170.20
" " stat	236.50	236.70
" " apus (Elisabeth)	141.25	141.75
" " sud	185.—	185.50
" " langa Tisza	147.—	147.—
" " Lemberg-Czernowitz	173.—	173.50
Bani:		
Galbenii imperatesci	5.89	5.90
Napoleond'ori	9.88	9.89
Friedrichsd'ori	10.30	10.40
Soverenii engl.	12.36	12.40
Imperialii rusesti	16.10	16.12
Argintului	121.50	121.75

Temisiōra 5 sept. 1867.

105 Joanescu Dimitriu comite supremu in Baia de Crisul	fl. 2	196 Ratiu Ignatiu cancelistu in Tatiu	fl. 2	Comorisce, Marcu Barbu si Georgie Ulita din Siagu, Vichentie Anghelosco d. Mosnitia, George Gherba d. Lipova, Stefanu Velovanu d. Rusebergu, si Ioanne Becineaga d. Calnicu, caru au aicia a se infatisă in 1 opt. a. c. — și că afara de summ'a mai sus insemnata au mai incurstu de la 1/13 sept. a. c. in cōcē: din Temisiōra de la D. advocatu Ioanne Misiciu 50 fl., din Barateazu de la Iosif Cichi, M. Schönberg, Ernestu Coronghi, Enricu Coronghi, Ioanne Capdebo (Domni pamanteni) si Mihai Maieru preotu rom. cat. cate 1 fl., Acadie Dimitrescu invent. rom. 60 cr., Simeone Fischer si Ioanne Lambiny cate 30 cr., Nic. Femiciu si Leopoldu Glück cate 20 cr., Marcu Gepanu 10 cr., Geor. Covaci 6 cr., Saveta Babescu 5 cr., Christianu, Mihai Geckl si Enricu cate 4 cr., si Ioanne Enricu 3 cr., — pe urma in bucate adunate de la Vas. Babescu, Tod. Chinejanu, Leonardu Ritter, Macsa Dosa, Marcu Chindia, Todor Pepa, Calmár, Const. Luca, Toma Pepa, Ilie Muresianu, Suceanu, Georgie Pepa, Ioanne Pepa, Nic. Maldea, Gheorghe Miculescu, Filipu, Marcu Miculescu, Iosifu Luca, Mihai Bischofu, Angelia Laura, Petru Luca, Dim. Belgea, Tanasic Pepa, Iosifu Pepa, Marcu Jebeleanu, Mateiu Langu, Avraamu Cenedianu, Georgie Ghiulvezanu, Franz Magner, Georgie Bireu, Ioanne Ritter, Petru Grozavu, Zamfiru Suceavu, Sam. Pepa, Moise Muresianu, Andreiu Subtire, Sim. Christianu, Venzel Ticsu, Mita Uticiu, Conrad Cnaipu si Const. Miutiu par. rom. la olalta 2 chible 27 oche de grâu, si 3 oche de ordu, si vendute de invent. localu cu 7 fl. 4 cr., la olalta dara din Barateazu 15 fl. v. a.
106 Joanescu Lazaru advocat in Aradu (capitalu pentru totu de un'a).	100	197 Ratiu Vasiliu calciunariu in Aradu	2	In capetu am a provocă pre toti acei Domni, catre caru am trimis provocarea litografata spre adunarea bunevoitorilor Oblate in favoarea susu amintitului Alumneu, ca zelulu loru catre amăta națiune se-lu arete si in fapta, inmultindu medilocele spre suorescint'a inteligenții romane, de care fără mare lipsa avem.
107 Joanoviciu Georg. propriet. in Lugosiu (capitalu)	150	198 Rocsinu Georg. propriet. in Curticiu	2	Meletiu Drehiciu, m. p.
108 Jorgoviciu Dimitriu calciun. in Aradu	2	199 Roitan Dimit. calciunariu in Aradu	2	presied. prov. a comit. alumneal.
109 Ispravnicu Georg. docinte in Curticiu	2	200 Romanulu Mironu protosincelu in Aradu (capitalu).	2	VARIETATI.
110 Ispravnicu Petru adj. not. in Curticiu	2	201 Rosiu Ioanu asesoru trib. in Aradu	2	Program'a conciliului ecumenicu.
111 Ispravnicu Stefaniu calciun. in Curticiu	2	202 Rosiu Arsen. econ. in Batania	2	Din Rom'a vinu sciri cumca in conciliulu ecumenicu ce presta nu se voru desbatate numai cele 17 intrebări (numite: silabulu nou) caru suntu puse episcopiloru. Nainte cu putiene dile pap'a a compusu o comisiune den cardinali care sub numo de „Congregatiune centrala“ va decide si redige obiectele ce se voru asterne conciliulu spre desbatere. Pre langa acăta congregatiune mai denumesce pap'a 5 sub-comisiuni (Consulta), in fie-care va presiedé un cardinalu den „Congr. centrala“. Aceste comisiuni se numescu: 1. Consulta dogmatica; 2. Consulta pentru afacerile orientali, 3. Consulta pentru afacerile canonice si disciplinarii; 4. Consulta pentru diplomiata bisericescă si referintele bisericiei la diferitele state si 5 Consulta pentru ordurile preotesci. „Monde“ dice că se voru formă inca si alte Consulta. Susnumit'a comisiune suprema are de: prefectu: S. Sa pap'a; secretariu: vicariulu card. Patrizzi; ceia lalti membrii a ei suntu toti cardinali din Roma exceptiunandu po card. de Angelis si pe cardinalulu arcebiscopu din Viena.
112 Juganu Georgiu econ. in F. Varsianu	3	203 Russu Ioanu parocu si prof. in Aradu	2	Banc'a angla-magiară. Se vorbesce că documentele ei de concessiune s'au semnatu in dilele acestea din partea Mai. Sale ca rege alu Ungariei, si cumca acelea de prezentu se afia in ministeriulu de finantia alu imperiului spre deliberare loru.
113 Juganu Iacobu econ. in F. Varsianu	2	204 Rusanda Simeonu docinte in Pancota	2	= Banc'a angla-magiară. Se vorbesce că documentele ei de concessiune s'au semnatu in dilele acestea din partea Mai. Sale ca rege alu Ungariei, si cumca acelea de prezentu se afia in ministeriulu de finantia alu imperiului spre deliberare loru.
114 Julianu Ioanu faunu in Curticiu	2	205 Dr. Siaodoru Atanasiu prof. in Aradu	2	Imprumutele de statu:
115 Julianu Gavrila economu in Curticiu	2	206 Selagian I. Silviu prof. gimn. in Beiusiu	2	Cele cu 5% in val. austr.....
116 Jurma Antoniu parocu in Janova	2	207 Secul'a Ioanu parocu in Siri'a	2	" contribuitional
117 Ivacicovicu Procopu eppu in Aradu	50	208 Selagianu Ignatiu econ. in Zarandu	2	" nouă in argint
118 Köváry Teodoru direct. gimn. in Beiusiu	2	209 Serbu Georgiu arendatoriu in Lipova	2	Cele in argint d. 1865 (in 500 franci)
119 Leucutia Massim. preotu in Simandu	2	210 Serbu Teodoru v. not. comit. in Aradu	2	Cele natuniali cu 5% (jan.)
120 Lonciaru Ioanu prep. com. in Pecica	2	211 Simandanu Alesiu calciunariu in Macea	2	" metalice cu 5%
121 Lucaciu Lazaru econ. in Zarandu	2	212 Simandanu Ioanu economu in Macea	2	" " maiu-nov.....
122 Lulusia Pavelu econ. in B. Sebesiu	2	213 Simonoviciu Vasiliu docinte in Batania	2	" 4%
123 Lutai Atanasiu econ. in Nadlacu	2	214 Sid'a Georgiu notariu in Nadabu	2	" 4%
124 Magda Moise porocu in Sioimosiu	2	215 Simonu P. Davidu negotiat. in Lipova	2	" 3%
125 Manoila Nicol. capelanu in Sambateni	2	216 Siclovanu Sandru propriet. in Curticiu	4	Efepte de loteria:
126 Marcu Demetriu parocu in Birchisiu	2	217 Stanescu Em. Bas. adv. in Aradu (capitalu)	50	Sortile de stat din 1864
127 Martinu Petru jude com. in Socodoru	5	218 Stanescu Iosifu cancel. com. in Aradu	3	" 1860% in cele intregi
128 Margineanu Ioanu econ. in Nadlacu	2	219 Stanu Filipu ceon. in Chireciu	2	" 1/2 separata
129 Marcusiu Ioanu docinte in Giula	2	220 Stanu Todoru preotu in Chireciu	2	" 4% din 1854
130 Mera Atanasu parocu in Siri'a	2	221 Stefanu Georgiu not. in Bulciu	2	" din 1839, 1/2
131 Mladinu Gregoriu docinte in Chisineu	2	222 Stoianoviciu Const. econ. in Giul'a	2	" banchi de credit
132 Mladinu Greg. parocu in Curticiu	2	223 Stoianoviciu Georg. jude cerc. in Josasiu	2	" societ. vapor. dunarens cu 4%
133 Mladinu Iosifu econ. in Curticiu	2	224 Staiu Flore jude comun. in Sambateni	2	" imprum.princip. Eszterházy à 40 fl.
134 Mladinu Ioanu notariu in Macea	2	225 Stroia Todoru economu in Nadlacu	2	" Salm à
135 Mladinu Moise preotu in Curticiu	2			